

1 Zaznacz właściwe dokończenie każdego zdania.

(... / 3 p.)

- Hugenotami byli nazywani kalwiniści
A. w Niderlandach. B. w Anglii. C. we Francji.
- Noc św. Bartłomieja była skutkiem konfliktu pomiędzy
A. katolikami i hugenotami. B. anglikanami i katolikami. C. luteranami i hugenotami.
- Edykt nantejski został wydany w roku
A. 1542. B. 1572. C. 1598.

2 Wśród podanych poniżej pojęć zaznacz te, które charakteryzowały gospodarkę Europy Zachodniej w XVI w.

(... / 1 p.)

- A. gospodarka folwarczno-pańszczyźniana D. manufaktury
B. trójpółowka E. rozwój miast
C. płodozmian F. rolnictwo ekstensywne

3 Zaznacz zdanie zawierające prawdziwą informację.

(... / 1 p.)

- A. Z powodu napływu złota i srebra do Europy doszło do inflacji, która spowodowała wzrost płac rzemieślników.
B. Z powodu napływu złota i srebra do Europy doszło do inflacji, która spowodowała wzrost cen na towary rolne.

4 Wyjaśnij, na czym polegał przewrót kopernikański.

(... / 1 p.)

5 Wymień cztery zasady spośród zasad luteranizmu.

(... / 4 p.)

6 Wyjaśnij, na czym polegała teoria predestynacji w kalwinizmie.

(... / 1 p.)

7 Zaznacz zdania zawierające prawdziwą informację.

(... / 3 p.)

- Skutki reformacji to
A. trwały rozłam w chrześcijaństwie i powstanie nowych wyznań.
B. załamanie się gospodarki kapitalistycznej.
C. wojny i konflikty religijne.
D. rozwój literatury i kultury narodowej.

8 Zaznacz zdania zawierające fałszywą informację.

(... / 3 p.)

- Skutki reformacji to
A. wewnętrzne podziały w państwach europejskich.
B. powstanie prawosławia.
C. rozprzestrzenianie się nowych wyznań bez wojen i konfliktów religijnych.
D. zahamowanie rozwoju literatury narodowej.

9 Wymień trzy postanowienia soboru trydenckiego dotyczące organizacji Kościoła.

(... / 3 p.)

10 Oceń, czy poniższe zdania są prawdziwe. Zaznacz literę „P” przy zdaniach prawdziwych, a „F” – przy fałszywych.

(... / 2 p.)

1.	Morską drogę do Indii odkrył Vasco da Gama.	P	F
2.	Zasada predestynacji była jednym z założeń luteranizmu.	P	F
3.	W 1494 r. Hiszpania i Portugalia zawarły układ w Tordesillas, w którym dokonano podziału stref wpływów na świecie.	P	F

11 Dopisz właściwe pojęcia do podanych definicji.

(... / 3 p.)

- A. Podboje w Ameryce organizowane przez osoby prywatne działające na zlecenie władcy Hiszpanii.
B. Pogląd wyrażany sformułowaniem „cel uświęca środki”.
C. Idea, w której uwagę skupiono na człowieku, jego rozwoju i potrzebach.

12 Przeczytaj tekst źródłowy. Następnie wykonaj polecenia.**Alvaro Velho o kontaktach handlowych Kalikatu.**

Z okolicy Kalikatu [...] pochodzą przyprawy korzenne, używane na wschodzie, na zachodzie, w Portugalii oraz we wszystkich innych krajach świata. Z Kalikatu pochodzi także wiele różnych kamieni szlachetnych. W mieście tym są następujące korzenie z miejscowych zbiorów: imbir, pieprz i cynamon, choć ten ostatni nie jest tak dobry jak z wyspy Cejlon, oddalonej stąd o osiem dni drogi, skąd również trafia do Kalikatu. Goździki natomiast przychodzą do Kalikatu z wyspy zwanej Malakka.

Alvaro Velho – portugalski marynarz i żołnierz.

Źródło: *Wiek XVI–XVIII w źródłach*, oprac. M. Sobańska-Bondaruk, S.B. Lenard, Warszawa 1999, s. 32.

a) Na podstawie tekstu i wiedzy własnej oceń, czy poniższe zdania są prawdziwe. Zaznacz literę „P” przy zdaniach prawdziwych, a „F” – przy fałszywych.

- A. Relacja została napisana po odkryciu Przylądka Dobrej Nadziei. P/F
 B. Celem poszukiwań, których dotyczy relacja, było również nawiązanie kontaktów z Chinami. P/F
 C. Relacja Alvaro Velho przyczyniła się do kolejnych wypraw odkrywczych. P/F

b) Podaj odkrywcę, którego wyprawa została opisana w źródle. Odpowiedź uzasadnij.

13 Uporządkuj wydarzenia w kolejności chronologicznej od najwcześniejszego do najpóźniejszego. W tym celu wpisz w wolne miejsca cyfry od 1 do 4. (... / 1 p.)

- ___ pierwsza podróż dookoła świata
 ___ odkrycie nowej drogi do Indii
 ___ opłynięcie Przylądka Dobrej Nadziei
 ___ odkrycie Ameryki

14 Jak wielkie odkrycia geograficzne wpłynęły na rozwój wiedzy o świecie w czasach nowożytnych? Uzasadnij odpowiedź dwoma argumentami. (... / 2 p.)**15 Zaznacz trzy przyczyny wielkich odkryć geograficznych.** (... / 1 p.)

- A. poszukiwanie nowej drogi na Wschód
 B. niedobór metali szlachetnych w Europie
 C. chęć prowadzenia wymiany handlowej ze Wschodem poprzez pośrednictwo tureckie
 D. poszukiwanie utrzymania dla młodszych synów chłopskich
 E. niedobór ziemi w Europie

16 Zaznacz trzy skutki wielkich odkryć geograficznych. (... / 1 p.)

- A. poszerzenie wiedzy geograficznej
 B. spadek dochodów państw organizujących coraz bardziej kosztowne wyprawy
 C. powstanie pierwszych imperiów światowych
 D. potwierdzenie hipotezy o kulistości Ziemi
 E. zniechęcenie Europejczyków do poznawania nowych lądów z powodu niebezpieczeństw

17 Oceń, czy poniższe zdania dotyczące konkwisty w Ameryce są prawdziwe. Zaznacz literę „P” przy zdaniach prawdziwych, a „F” – przy fałszywych. (... / 2 p.)

1.	Hiszpanom podbój Ameryki ułatwiała przewaga w uzbrojeniu, w tym broń palna, i budzące strach rdzennej ludności konie.	P	F
2.	Hiszpanie wykorzystywali podziały pomiędzy plemionami zamieszkującymi Amerykę.	P	F
3.	Hiszpanie zajęli obszary u ujścia Amazonii.	P	F

18 Zaznacz trzy skutki ekspansji kolonialnej. (... / 1 p.)

- A. gwałtowny wzrost liczby ludności rdzennej w Ameryce
 B. rozwój handlu niewolniczego
 C. wzrost znaczenia miast portowych w państwach posiadających kolonie
 D. pojawienie się na wschodzie Europy elementów gospodarki wczesnokapitalistycznej
 E. wprowadzenie w Ameryce europejskich wzorców kulturowych i jej chrystianizacja

19 Zaznacz właściwe dokończenie zdania. (... / 1 p.)

Epoka renesansu rozpoczęła się na Półwyspie

- A. Skandynawskim. B. Bałkańskim. C. Apenińskim. D. Iberyjskim.

20 Zaznacz właściwe dokończenie zdania.

(... / 1 p.)

Teorię heliocentryczną przedstawił w okresie renesansu

- A. Mikołaj Kopernik. B. Miguel Servet. C. Andreas Vesalius. D. Leonardo da Vinci.

21 Zaznacz właściwe dokończenie zdania.

(... / 1 p.)

Za początek reformacji uznaje się

- A. wybuch wojny chłopskiej. C. ogłoszenie 95 tez przez Marcina Lutra.
-
- B. Akt supremacji Henryka VIII. D. pokój augsburski.

22 Oceń, czy poniższe zdania dotyczące powstania anglikanizmu są prawdziwe. Zaznacz literę „P” przy zdaniach prawdziwych, a „F” – przy fałszywych.

(... / 2 p.)

1.	Akt supremacji został ogłoszony w 1517 r.	P	F
2.	Henryk VIII przeprowadził zmiany w Kościele angielskim z powodów religijnych.	P	F
3.	Purytanie w Kościele anglikańskim domagali się zerwania z pozostałościami katolicyzmu.	P	F

23 Zaznacz trzy zmiany, do jakich doszło w Kościele katolickim w XVI w.

(... / 1 p.)

- A. Zainteresowanie kultem maryjnym zmalało.
-
- B. Spadła liczba pielgrzymów, a pielgrzymki straciły na popularności.
-
- C. Powrócono do rygorystycznego przestrzegania postów.
-
- D. Jezuici otwierali kolegia o wysokim poziomie kształcenia.
-
- E. Działalność misyjną zdominowali jezuici.

1 Zaznacz właściwe dokończenie każdego zdania.

(... / 3 p.)

1. Hugenotami byli nazywani kalwiniści
A. w Niderlandach. B. we Francji. C. w Anglii.
2. Noc św. Bartłomieja była skutkiem konfliktu pomiędzy
A. anglikanami i katolikami. B. luteranami i hugenotami. C. katolikami i hugenotami.
3. Edykt nantejski został wydany w roku
A. 1559. B. 1572. C. 1598.

2 Wśród podanych poniżej pojęć zaznacz te, które charakteryzowały gospodarkę Europy Zachodniej w XVI w.

(... / 1 p.)

A. folwarki	D. płodozmian
B. rozwój giełdy	E. pańszczyzna
C. słabość miast	F. rolnictwo intensywne

3 Zaznacz zdanie zawierające prawdziwą informację.

(... / 1 p.)

- A. Gospodarka ekstensywna polegała na zmniejszaniu areалу ziemi uprawnej i potanianiu pracy chłopów pańszczyźnianego.
- B. Gospodarka intensywna opierała się na pracy wolnych chłopów, którzy użytkowali ziemię w zamian za płacenie czynszu i nowe narzędzia oraz łączyli uprawę roli z hodowlą zwierząt..

4 Wyjaśnij znaczenie terminu „przewrót kopernikański”.

(... / 1 p.)

5 Wymień cztery zasady spośród zasad kalwinizmu.

(... / 4 p.)

6 Wyjaśnij, dlaczego anabaptyści byli uważani za najbardziej radykalny nurt reformacji.

(... / 1 p.)

7 Zaznacz zdania zawierające prawdziwą informację.

(... / 3 p.)

Skutki reformacji to

- A. symonia i nepotyzm w Kościele.
- B. łamanie celibatu wśród duchownych.
- C. życie zgodnie z ewangelicznymi cnotami pokory i ubóstwa.
- D. utrzymywanie się dzięki dobrom parafialnym, ale nie przebywanie w swoich parafiach.

8 Zaznacz zdania zawierające fałszywą informację.

(... / 3 p.)

Skutki reformacji to

- A. umożliwianie publikowania pism protestanckich w każdym kraju europejskim.
- B. wojny i konflikty religijne.
- C. zwiększenie zamówień na obrazy i rzeźby do ozdabiania świątyń protestanckich.
- D. upowszechnienie łaciny jako języka liturgicznego podczas nabożeństw.

9 Wymień trzy postanowienia soboru trydenckiego dotyczące doktryny katolickiej.

(... / 3 p.)

10 Oceń, czy poniższe zdania są prawdziwe. Zaznacz literę „P” przy zdaniach prawdziwych, a „F” – przy fałszywych.

(... / 2 p.)

1.	Zasada predestynacji była jednym z założeń luteranizmu.	P	F
2.	Morską drogę do Indii odkrył Vasco da Gama.	P	F
3.	W 1494 r. Hiszpania i Portugalia zawarły układ w Tordesillas, w którym dokonano podziału stref wpływów na świecie.	P	F

11 Dopisz właściwe pojęcia do podanych definicji.

(... / 3 p.)

- A. Jeden z odłamów reformacji, postulujący świadomy chrzest dorosłych osób oraz radykalne hasła społeczne.
- B. Zakład, w którym wielu rzemieślników wspólnie wytwarzało produkty.
- C. Założony przez Ignacego Loyolę zakon, który stał się jednym z symboli kontreformacji.

12 Przeczytaj tekst źródłowy. Następnie wykonaj polecenia.

(... / 2 p.)

Relacja z podróży z końca XV w.

Na trzydziesty drugi dzień po wyjeździe z Kadyksu przybyłem na Morze Indyjskie i odkryłem tam bardzo liczne i gęsto zaludnione wyspy, które bez czyjegokolwiek protestu objąłem w posiadanie naszego najmiłościwszego króla przez uroczystą proklamację i zawieszenie flagi hiszpańskiej. Pierwszą z owych wysp, którą Indowie mianowali Guanahani, nazwałem San Salvador z wdzięczności dla Zbawiciela [...]. Także wszystkie inne wyspy nazwałem nowym imieniem, jedną Wyspą Matki Boskiej Niepokalanego Poczęcia, drugą Wyspą Ferdynanda, inną Izabeli, inną Joanny i tak samo pozostałe rozkazałem ponazywać. Gdy więc zbliżyliśmy się do wyspy, którą tylko co nazwałem Wyspą Joanny, jechaliśmy wzdłuż jej wybrzeży w kierunku zachodnim, ale nie znalazłszy jej końca, byłem skłonny uważać ją nie za wyspę, jeno za część lądu stałego, Chataj [Chiny].

Źródło: *Wiek XVI–XVIII w źródłach*, oprac. M. Sobańska-Bondaruk, S.B. Lenard, Warszawa 1999, s. 33–34.

a) Na podstawie tekstu i wiedzy własnej oceń, czy poniższe zdania są prawdziwe. Zaznacz literę „P” przy zdaniach prawdziwych, a „F” – przy fałszywych.

- A. Autorem listu jest Amerigo Vespucci. P/F
- B. Autor listu wspomina o królu Henryku Żeglarzu. P/F
- C. Celem podróży było odnalezienie morskiej drogi do Indii. P/F

b) Podaj odkrywcę, którego wyprawa została opisana w źródle. Odpowiedź uzasadnij.

13 Uporządkuj wydarzenia w kolejności chronologicznej od najwcześniejszego do najpóźniejszego. W tym celu wpisz w wolne miejsca cyfry od 1 do 4.

(... / 1 p.)

- ___ odkrycie nowej drogi do Indii
- ___ odkrycie Ameryki
- ___ zawarcie traktatu w Tordesillas
- ___ odkrycie Oceanu Spokojnego

14 Jakie zmiany zachodzące w Europie pod koniec średniowiecza wpłynęły na podejmowanie wypraw oceanicznych? Uzasadnij odpowiedź dwoma argumentami.

(... / 2 p.)

15 Zaznacz trzy przyczyny wielkich odkryć geograficznych.

(... / 1 p.)

- A. chęć prowadzenia wymiany handlowej ze Wschodem poprzez pośrednictwo tureckie
- B. poszukiwanie utrzymania dla młodszych synów chłopskich
- C. niedobór metali szlachetnych w Europie
- D. poszukiwanie nowej drogi na Wschód
- E. niedobór ziemi w Europie

16 Zaznacz trzy skutki wielkich odkryć geograficznych.

(... / 1 p.)

- A. powstanie pierwszych imperiów światowych
- B. zniechęcenie Europejczyków do poznawania nowych lądów z powodu niebezpieczeństw
- C. poszerzenie wiedzy geograficznej Europejczyków
- D. potwierdzenie hipotezy o kulistości Ziemi
- E. spadek dochodów państw organizujących coraz bardziej kosztowne wyprawy

17 Oceń, czy poniższe zdania dotyczące konkwisty w Ameryce są prawdziwe. Zaznacz literę „P” przy zdaniach prawdziwych, a „F” – przy fałszywych.

(... / 2 p.)

1.	Hiszpanie zajęli obszar dzisiejszego Meksyku.	P	F
2.	Przewaga w uzbrojeniu rdzennej ludności Ameryki utrudniała Hiszpanom konkwistę.	P	F
3.	Hiszpanie wykorzystywali podziały pomiędzy plemionami zamieszkującymi Amerykę.	P	F

18 Zaznacz trzy skutki ekspansji kolonialnej.

(... / 1 p.)

- A. rozwój handlu niewolniczego
- B. wzrost znaczenia miast portowych w państwach posiadających kolonie
- C. wprowadzenie w Ameryce europejskich wzorców kulturowych i jej chrystianizacja
- D. pojawienie się na wschodzie Europy elementów gospodarki wczesnokapitalistycznej
- E. gwałtowny wzrost liczby ludności rdzennej w Ameryce

19 Zaznacz właściwe dokończenie zdania.

(... / 1 p.)

Epoka renesansu rozpoczęła się na Półwyspie

- A. Iberyjskim. B. Apenińskim. C. Bałkańskim. D. Skandynawskim.

20 Zaznacz właściwe dokończenie zdania.

(... / 1 p.)

Teorię heliocentryczną przedstawił w okresie renesansu

- A. Miguel Servet. B. Leonardo da Vinci. C. Andreas Vesalius. D. Mikołaj Kopernik.

21 Zaznacz właściwe dokończenie zdania.

(... / 1 p.)

Za początek reformacji uznaje się

- A. ogłoszenie 95 tez przez Marcina Lutra. C. Akt supremacji Henryka VIII.
B. wybuch wojny chłopskiej. D. pokój augsburski.

22 Oceń, czy poniższe zdania dotyczące powstania anglikanizmu są prawdziwe. Zaznacz literę „P” przy zdaniach prawdziwych, a „F” – przy fałszywych.

(... / 2 p.)

1.	Purytanie w Kościele anglikańskim domagali się wzmocnienia elementów pochodzących z katolicyzmu.	P	F
2.	Akt supremacji został ogłoszony w 1534 r.	P	F
3.	Henryk VIII przeprowadził zmiany w Kościele angielskim z powodów osobistych i chęci wzmocnienia swojej władzy.	P	F

23 Zaznacz trzy zmiany, do jakich doszło w Kościele katolickim w XVI w.

(... / 1 p.)

- A. Jezuici otwierali kolegia o wysokim poziomie kształcenia.
B. Spadła liczba pielgrzymów, a pielgrzymki straciły na popularności.
C. Zainteresowanie kultem maryjnym zmalało.
D. Powrócono do rygorystycznego przestrzegania postów.
E. Działalność misyjną zdominowali jezuici.